

Raport privind utilizarea veniturilor din alocarea capacităților de interconexiune în perioada 1 ianuarie 2024 - 31 decembrie 2024

În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) și (3) al *Regulamentului UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică*, veniturile rezultate din alocarea capacităților de interconexiune se utilizează de operatorul de transport și de sistem în următoarele scopuri:

- a) garantarea disponibilității reale a capacității alocate, inclusiv compensarea pentru fermitate;
- b) menținerea sau creșterea capacităților interzonale prin optimizarea utilizării capacităților de interconexiune existente prin măsuri coordonate de remediere, dacă este cazul, sau acoperirea costurilor generate de investițiile în rețea relevante pentru reducerea congestionării capacităților de interconexiune;
- c) în cazul în care obiectivele legate de prioritățile stabilite la literale a) și b) au fost îndeplinite în mod adecvat, aceste venituri pot fi utilizate ca venituri care trebuie luate în considerare de autoritățile de reglementare atunci când aprobă metodologia de calcul a tarifelor de rețea sau când stabilesc tarifele de rețea, sau în ambele cazuri.

Veniturile reziduale sunt plasate într-un cont intern separat al operatorului de transport și de sistem până în momentul în care pot fi cheltuite în scopurile menționate.

De asemenea, conform prevederilor art. 9 alin. (1) ale *Regulamentului (UE) 2022/1854 al Consiliului din 6 octombrie 2022 privind o intervenție de urgență pentru abordarea problemei prețurilor ridicate la energie*, prin derogare de la normele Uniunii privind veniturile din congestii care rezultă din alocarea capacității interzonale (venituri din alocarea capacităților de interconexiune transfrontalieră), statele membre pot utiliza veniturile excedentare pentru a finanța măsuri de sprijinire a clienților finali de energie electrică. Potrivit art. 10 alin. (4) lit. b) ale acestui regulament, aceste măsuri de sprijinire a clienților finali pot consta în utilizarea veniturilor excedentare din alocarea capacităților de interconexiune transfrontalieră pentru reducerea tarifelor de rețea.

Operatorul de transport și de sistem din România, CNTEE Transelectrica S.A., este responsabil pentru managementul veniturilor din congestii, rezultate din alocarea de capacitate de interconexiune între România și Serbia, Ungaria, Bulgaria, Ucraina și Moldova.

În fiecare an, CNTEE Transelectrica S.A. transmite ANRE monitorizarea utilizării veniturilor obținute din alocarea capacităților de interconexiune pe granițe. Veniturile menționate, realizate în perioada 1 ianuarie 2024 - 31 decembrie 2024 se prezintă defalcat pe luni și pe granițe, în tabelul nr. 1.

Analiza sumelor încasate indică faptul că în anul 2024 cca. 39,98 % din venituri provin din alocarea capacității pentru export, cca. 27,64 % din venituri provin din alocarea capacității pentru import și 32,38 % din mecanismul Flow-Based Market Coupling pe granița România-Ungaria. Repartiția pe granițe indică faptul că cca. 60,46 % din venituri provin din capacitatea alocată pe granița cu Ungaria, 21,97 % din alocarea capacității pe granița cu Bulgaria, 11,19 % din alocarea capacității pe granița cu Ucraina, 3,81 % din alocarea capacității pe granița cu Serbia, și 2,57 % din venituri din alocarea capacității pe granița cu Republica Moldova.

La începutul anului 2024 CNTEE Transelectrica S.A. deținea depusă în contul dedicat suma de 352.082.071 lei (din care 335.321.680 lei reprezintă componenta aferentă granitelor cu state membre UE, iar 16.760.392 lei reprezintă componenta aferentă granitelor cu state non-membre UE).

În perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2024, CNTEE Transelectrica S.A. a înregistrat venituri din congestii în valoare totală de 282.080.952 lei, din care 232.529.938 lei reprezintă venituri obținute pe granițe cu state membre UE.

În conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) și (3) ale Regulamentului (UE) 2022/1854, în calculul venitului reglementat pe baza căruia s-au stabilit tarifele de transport aplicabile în anul 2024 au fost utilizate venituri din congestii în valoare de 240.000.000 lei. Astfel, suma totală rămasă din veniturile colectate în anul 2024 este 42.080.952 lei.

În conformitate cu prevederile legislației naționale aplicabile, veniturile rezultate se regăsesc în cadrul rezultatului brut anual obținut de companie și acesta se repartizează pe destinații, în conformitate cu prevederile *Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome*, cu modificările și completările ulterioare.

În anul 2024 nu a fost necesară reținerea unei rezerve legale, în condițiile în care operatorul a atins în anul 2022 plafonul maxim legal al fondului de rezervă.

Astfel, după aplicarea impozitului pe profit de 16 %, suma rămasă și depusă în perioada 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2024 în contul special destinat a fost de 35.348.000 lei.

În perioada 1 ianuarie 2024 - 31 decembrie 2024 a fost utilizată suma de 192.787.236 lei pentru menținerea sau creșterea capacităților de interconexiune existente. Această sumă a fost utilizată pentru proiecte prevăzute în Planul național de dezvoltare pe perioada 2024-2033, încadrate în categoria de proiecte "F - Creșterea capacității de interconexiune", conform situației detaliate pe proiecte din tabelul nr. 2, coloana corespunzătoare anului 2024.

➤ Pozițiile 1-4 din cadrul tabelului nr. 2 sunt proiecte parte a grupului de proiecte *Mid Continental East Corridor*, incluse în cadrul planului european TYNDP (cod de proiect 144); proiectele au fost incluse în lista de proiecte de interes comun aprobată prin *Regulamentul Delegat (UE) 2022/564 al Comisiei din 19.11.2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista proiectelor de interes comun a Uniunii* (cod de proiect 3.22); sunt proiecte din categoria "Creșterea capacității de interconexiune" (cu codurile F.1-F.3 din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2024-2033).

Aceste proiecte contribuie la următoarele obiective prioritare europene:

- creșterea capacității de transfer pe coridorul Est-Vest în Sud-Estul și Centrul Europei (RO->SB: 844MW, RO->HU: 335MW, SB->RO: 600MW, HU->RO: 617MW). Creșterea capacității de transfer transfrontalieră permite țărilor europene să schimbe mai multă energie, cu implicații în reducerea diferențelor de preț între țările UE;

- eliminarea congestiilor și integrarea RES în rețeaua europeană. Creșterea capacității de transfer pe culoarul Est-Vest al Europei de Sud-Est și Centrale va duce la suportarea unei integrări la scară largă a tehnologiilor RES în zona de Sud-Vest a României și Nord-Estul Serbiei.

➤ Pozițiile 5-9 din cadrul tabelului nr. 2 sunt proiecte din cadrul grupului de proiecte *Black Sea Corridor*, incluse în cadrul planului european TYNDP (codul de proiect 138); sunt incluse în lista de proiecte de interes comun aprobată prin *Regulamentul Delegat (UE) 2020/389 al Comisiei din 31.10.2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista proiectelor de interes comun a Uniunii* (cod de proiect 3.8); sunt proiecte din categoria "Creșterea capacității de interconexiune" (cu codurile F.4-F.6 din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2024-2033).

Aceste proiecte contribuie la următoarele obiective prioritare europene:

- creșterea capacității de transfer pe direcția Nord-Sud pe granița dintre România și Bulgaria, cu implicații în reducerea diferențelor de preț între țările UE (RO->BG: 600MW; BG->RO: 600MW);
- eliminare congestii și integrarea RES în rețeaua europeană. Creșterea capacității de transfer pe direcția predominantă Nord-Sud la granița dintre România și Bulgaria va duce la suportarea unei integrări la scară largă a tehnologiilor RES în zona coastei Mării Negre, în ambele țări și în special România.

➤ Poziția 11 din cadrul tabelului nr. 2 este proiect din categoria "Creșterea capacității de interconexiune" (cod F.8 din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2024-2033), care contribuie la creșterea capacității de transfer pe granița România – Moldova. Acesta contribuie, împreună cu proiectul de la poz. 10, la creșterea capacității de transfer pe pe granița dintre România și Republica Moldova (RO->MD: 350MW; MD->RO: 350MW).

Din totalul sumei utilizate, suma de 196.134.211 lei a fost utilizată pentru realizarea obiectivelor prioritare prevăzute în cadrul art. 19 alin. (2) din Regulamentul (UE) 943/2019, respectiv investițiile de creștere a capacității de interconexiune pe granițele cu state UE prevăzute la pozițiile 2-9.

La finalul anului 2024, la dispoziția CNTEE Transelectrica S.A. a rămas suma de 194.642.835 lei depusă în contul dedicat, defalcată conform tabelului de mai jos:

1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2024	pe granițe		TOTAL
	UE	non-UE	
Sold inițial	335.321.680	16.760.392	352.082.071
Venituri din alocarea capacității de interconexiune, din care:	232.529.938	49.551.014	282.080.952
- Venituri utilizate în calculul tarifului de transport	190.448.986	49.551.014	240.000.000
- Venituri care urmează să se repartizeze	42.080.952	-	42.080.952
- Impozit 16%	6.732.952	-	6.732.952
- Venituri virate în cont distinct	35.348.000	-	35.348.000
Plăți efectuate	196.134.211	- 3.346.975	192.787.236
Sold final =Sold inițial+Venituri virate-Plăți efectuate	174.535.469	20.107.366	194.642.835

Veniturile totale virate în contul distinct în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2024, după aplicarea impozitului pe profit și a rezervei legale, sunt 1.043.069.665 lei, din care 924.737.594 lei reprezintă componenta veniturilor obținute pe granițe UE. Din veniturile totale virate în contul distinct, în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2024 a fost utilizată suma totală de 848.426.830 lei, din care 750.202.125 lei pentru finanțarea investițiilor dedicate diminuării congestiilor pe granițele cu statele UE, conform detalierei pe ani și proiecte prezentate în cadrul tabelului nr. 2.

Pentru anul 2024 ANRE a emis Decizia nr. 2944/20.12.2023 prin care au fost aprobate cheltuielile aferente anului 2024 din veniturile de alocare a capacității de interconexiune. Cheltuielile prognozate și cheltuielile realizate sunt prezentate în tabelul nr. 3.

Tabel nr. 1 – Venituri brute obținute din alocarea capacităților de interconexiune pe granițe (lei)

		Januarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total 2024
Granițe cu state UE	Romania - Bulgaria	1.850.902	1.424.987	1.507.046	515.530	359.390	2.156.868	1.266.371	1.595.502	1.112.283	1.670.128	2.514.313	1.657.570	17.630.889
	Bulgaria - Romania	2.289.549	1.944.676	2.766.009	2.552.563	3.215.089	3.124.110	6.938.786	6.702.993	3.941.233	4.020.254	2.970.227	3.874.605	44.340.093
	Romania - Ungaria	4.452.483	4.283.483	4.762.146	4.694.988	3.970.397	3.616.379	3.741.780	4.396.801	4.017.183	4.107.429	4.333.653	4.886.748	51.263.469
	Ungaria - Romania	2.173.047	2.084.233	2.322.131	2.120.095	1.668.218	1.660.786	1.973.528	2.594.059	2.778.011	2.924.680	2.561.432	3.106.076	27.966.297
	RO-HU FB MC	3.255.670	3.114.876	3.013.614	3.495.357	1.810.957	6.471.377	8.724.378	13.026.967	6.317.192	5.730.560	35.605.701	762.542	91.329.191
Granițe cu state non-UE	Romania - Serbia	480.992	436.224	463.570	449.716	480.251	486.269	914.995	1.005.458	825.303	752.209	613.544	462.645	7.371.174
	Serbia - Romania	46.669	44.218	79.899	48.615	47.002	171.356	594.673	622.991	390.917	601.280	599.508	118.644	3.365.771
	Romania - Ucraina	241.875	-	1.825.519	1.657.387	3.415.567	7.198.474	3.813.037	2.203.267	3.928.354	2.874.827	822.321	1.622.609	29.603.237
	Ucraina - Romania	-	-	152.927	31.483	6.530	-	-	0	74	394.117	1.346.432	34.760	1.966.324
	Romania - Moldova	463	3.387	7.147	2.462	617.346	814.334	3.116.109	72.026	7.105	5.300	459.186	1.810.775	6.915.640
	Moldova - Romania	-	2.020	16.809	-	-	-	-	0	3.896	41.613	224.562	39.969	328.868
TOTAL	14.791.648	13.338.103	16.916.818	15.568.196	15.590.746	25.699.953	31.083.658	32.220.063	23.321.551	23.122.397	52.050.878	18.376.942	282.080.952	

Tabel nr. 2 – Venituri utilizate în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2024

Nr. Crt.	Denumire proiect	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2013-2024	
1	LEA 400 kV de interconexiune Reșița (România) - Pancevo (Serbia)	356.936	4.018.228	34.716.516	21.361.325	26.138.958	13.185.905	30.850	-	(4.201.871)	(709.695) ²⁾	-	(3.349.496) ⁵⁾	91.547.657	
2	Trecerea la 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad:	Etapa I: LEA 400kV s.c. Porțile de Fier - (Anina) - Reșița + extinderea stației Porțile de Fier + Stația Reșița	2.278.157	6.881.316	63.605.771	-25.646.091	9.995.497	(15.253.698)	35.532.572	14.415.211	22.566.792	24.212.185	57.206.008	102.302.489	298.096.210
3		Etapa II: LEA 400 KV d.c. Reșița -Timișoara - Săcălaz + stația 400kV Timișoara+ stația 110 kV Timișoara	-	-	-	-	-	-	3.879.031	3.208.491	1.257.555	(617.731) ³⁾	(6.385.703) ⁴⁾	3.650	1.345.293
4		Et. III: LEA 400 KV d.c.Timisoara - Sacalaz - Arad + statia 400/110 kv Sacalaz + extindere st.Arad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	248.750	45.750	53.590	348.090
5		LEA 400 KV d.c. (1 c.e) Gutinas-Smardan	3.870	19.921	11.838	55.185	467.054	487.522	105.849	136.502	(221.772)	93.164.331	4.967.280	64.751.386	163.948.966
6	Extinderea statiei 400 kv Cernavoda, et. II: racordare linii noi	-	-	-	-	-	974	239.441	5.355.393	967.662 ¹⁾	-	906.576	-	7.470.046	
7	LEA 400 KV d.c. Cernavoda - Stalpu si racord in statia Gura Ialomitei (linie noua)	2.389	3.282	9.159	5.892	1.020	2.489.984	1.980.909	78.880.472	68.959.682 ¹⁾	84.110.771	12.721.745 ⁴⁾	-	223.721.815	
8	Extinderea statiei 400 kv Gura Ialomitei cu doua celule: LEA 400 KV Cernavoda 3 si LEA 400 KV Stalpu	-	-	-	-	-	-	1.132	(357)	10.847.994 ¹⁾	5.694.336	(3.188.114) ⁴⁾	810.087	14.165.078	
9	Statia 400 kv Stalpu(statie noua)+ Modernizare celule 110 kv si medie tensiune	-	89.500	64.000	49.556	56.425	147.408	-	143.424	890.887 ¹⁾	6.717.839	747	28.213.009	36.372.795	
10	LEA 400 kV Gadalin - Suceava, inclusiv interconectarea la SEN	317.094	5.126	4.679	715.704	14.700	359.854	506	1.259	20.000	2.359.350	121.856	-	3.920.129	
11	LEA 400 kV Suceava - Balti, pentru porțiunea de proiect de pe teritoriul României	575.207	165.945	940.000	246.374	818.392	8.463	16	-	-	-	-	2.521	2.756.918	
12	LEA 400 kV s.c. Oradea Sud - Nadab - Bekescsaba, etapa finală: tronsonul dintre stâlpii 1-42 (48) ai LEA 400 kV Oradea Sud - Nădab	10.365	175.562	51.749	(138.340)	50.628	47.897	218.747	2.580.544	1.736.679	-	-	-	4.733.831	
TOTAL		3.544.019	11.358.880	99.403.712	(3.350.395)	37.542.675	1.474.309	41.989.053	104.720.940	102.823.607	215.180.137	40.952.655	192.787.236	848.426.830	

1) Pentru proiectele 6-9, după depunerea cererii pentru decontarea de fonduri europene nerambursabile nr. 3/29.06.2023 la Bruxelles, suma de 8.012.902,40 Euro încasată în anul 2021 a fost recalculată în moneda națională la cursul euro al Bancii Centrale Europene, astfel încât cuantumul cheltuielilor aferent anului 2021 pe proiectele 6-9 a fost majorat cu suma de 156.762,65 lei.

2) Pentru proiectul LEA 400 kV de interconexiune Reșița (România) - Pancevo (Serbia), în semestrul II 2022, suma de 709695,14 lei constituie restituire taxa regularizare AC81/2012 conf. sentinței civile 43/2022 județul Caras Severin

3) Diferența între costuri înregistrate de 2.088.689 lei și returnare avans în suma de 2.706.420,82 lei ca urmare a denunțării contractului de către executant.

4) Proiecte care beneficiază de finanțare europeană nerambursabilă și pentru care în anul 2023 s-au încasat fonduri reprezentând rambursări de cheltuieli anterioare sau prefinanțări cu titluri de avans.

5) În urma soluționării definitive a proceselor dintre CNTEE Transelectrica SA și Municipiul Reșița, comuna Ciudanovița, comuna Dognecea, comuna Ezeriș, comuna Goruia prin Deciziile pronunțate de către Curtea de Apel Timișoara și Înalta Curte de Casație și Justiție, CNTEE Transelectrica SA a întocmit cereri de executare silită în urma carora a fost recuperată suma în cuantum de 3.349.496 lei.

Tabel nr. 3 – Cheltuieli prognozate din VAC în cadrul Deciziei ANRE nr. 2944/20.12.2023 și valorile realizate

Decizia ANRE nr. 2944/20.12.2023		Cheltuieli efectuate din VAC		
Denumire proiect	Cheltuieli prognozate din VAC pentru anul 2024	Valoare	Explicații OTS privind diferențe cheltuieli prognozate vs. realizate	
LEA 400 kV de interconexiune Reșița (România) - Pance (Serbia)	-	(3.349.496)	În urma soluționării definitive a proceselor dintre CNTEE Translectrica SA și Municipiul Reșița, comuna Ciudanovița, comuna Dognecea, comuna Ezeriș, comuna Goruia prin Deciziile pronunțate de către Curtea de Apel Timișoara și Înalta Curte de Casație și Justiție, CNTEE Translectrica SA a întocmit cereri de executare silită în urma carora a fost recuperată suma în cuantum de 3.349.496 lei.	
Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad	- Etapa I: LEA 400 kV s.c. Porțile de Fier - (Anina) - Reșița + extinderea stației Porțile de Fier + Stația Reșița	68.904.940	102.302.489	Creșterea valorică se datorează aplicării ajustărilor de preț în conformitate cu legislația în vigoare.
	- Etapa II: LEA 400 kV d.c. Reșița - Timișoara - Săcălaz + Stația 400 kV Timișoara + Stația 110 kV Timișoara	1.050.000	3.650	Modificările legislative intervenite precum și observațiile primite de la ANAP au dus la necesitatea refacerii documentațiilor de atribuire transmise în SEAP și reluarea procedurilor de licitație.
	- Etapa III: LEA 400 kV d.c. Timișoara - Săcălaz - Arad + Stația 400/110 kV Săcălaz + extindere Stația 400 kV Arad	447.500	53.590	Diferența de cheltuielă reprezintă nefinalizarea studiului de fezabilitate pentru stația 400/110 kV Săcălaz.
LEA 400 kV d.c. (1 c.e) Gutinaș-Smârdan	33.071.714	64.751.386	Creșterea valorică se datorează aplicării ajustărilor de preț în conformitate cu legislația în vigoare.	
Extinderea stației 400 kv Gura Ialomitei cu doua celule: I 400 KV Cernavoda 3 si LEA 400 KV Stalpu (proiect nr.	-	810.088	Lucrarea a fost inițial estimată a se finaliza în anul 2022 (conform <i>Planului de Dezvoltare RET, editia 2022-2031</i>) și ulterior decalată pentru anul 2023. Datorită unor probleme apărute în timpul execuției, lucrarea nu a putut fi finalizată nici în anul 2023 și astfel, cheltuielile aferente anului 2023 au fost realizate în anul 2024, odată cu punerea în funcțiune a investiției.	
Stația 400 kV Stâlpu (stație nouă) + modernizare celule 110 kV și medie tensiune	6.000.000	28.213.009	La momentul stabilirii prognozei de cheltuieli pentru anul 2024 (octombrie 2023), contractul de furnizare al echipamentelor necesare (trafo, echipamente stația 400 kV GIS) nu era atribuit. Ulterior, acesta a fost semnat (contractul nr.C223/2024), iar cheltuielile aferente echipamentelor menționate mai sus au fost realizate în cursul anului 2024.	
LEA 400 kV Gădălin - Suceava, inclusiv interconectarea la SEN	750.000	-	- Documentația a fost încărcată în SEAP în data de 01.07.2024 și a fost selectată spre verificare ANAP care emis un aviz condiționat cu o serie de observații. Translectrica a implementat modificările solicitate. Documentația actualizată a fost postată în SEAP în 13.09.2024; Cheltuielile nu au fost realizate datorită prelungirii procedurii de achiziție care a dus la nesemnare contractului.	
LEA 400 kV Suceava – Bălți	100.000	2.521	În 11.04.2024 a fost publicat anunț în SEAP, data limită de depunere a ofertelor 12.08.2024. Au fost depuse 2 oferte. Procedură de achiziție finalizată, în curs de semnare contract de execuție. Din cauză că nu a fost semnat contractul de execuție nu s-au efectuat cheltuieli.	
LEA 400 kV Nadab – Grăniceri circ. 2 + lucrări în stația 400kV Nădab	250.000	-	Neinițiată.	
Interconexiune RO-HU	11.100.000	-	LEA Oradea-Jozsa - Neinițiată Pentru reconducătorarea axului 220 kV Urechești- Tg Jiu Nord- Paroșeni- Baru Mare- Hășdat este în derulare procedura de achiziție pentru serviciile de proiectare. (în desfășurare analiza tehnică a ofertelor) La licitația anterioară nu a fost depusă nici o ofertă.	
TOTAL	121.674.154	192.787.236		